

mand kan den saaledes let lede til, at hans Erklæring kommer til at fjerne den Udførlighed, som ellers er ønskelig; og Følgen deraf vil da tværtimod Lovforslagets og Forslagsstillers Hensigt overmaade let kunne blive en dobbelt Erklæring under den Form, at der findes en privat Correspondance Sted mellem de overordnede Autoriteter eller Regjeringscontoirene og de stedlige Myndigheder. Jeg troer derfor, at der ikke er Noget tabt for Befolkningen ved, at Regjeringen indtil videre bliver staaende ved det Circulaire, som udgik under 1ste Juni 1860. Det har heller ikke viist sig, at det har fundet nogen særdeles practisk Anvendelse i de 4 Aar, hvori det har været gjældende, og under Justitsministeriets Resport har der saaledes kun en halv Snees Gange været Spørgsmaal om dets Anvendelse. Endelig skal jeg tilføie, at det høie Thing paa ingen Maade af disse Bemærkninger maa udele den Slutning, at det i mindste Maade af mig er paatænkt at gjøre Forandring i den bestaaende Regel. Hvorvidt der kunde blive Anledning hertil, vil Erfaringen bedst raade for; men jeg tvivler dog paa, at Erfaringen vil gaae i den Retning.

J. M. Hansen: Den Forventning, som jeg, dengang jeg indbragte Forslaget, udtalte med Hensyn til det nuværende Ministerium, er saaledes strandet, og jeg er bleven overbevist om, at dette med sin øvrige politiske Stilling forbinder den Eiendommelighed, at det vedligeholder den samme bureaukratiske Tendents, hvoraf det foregaaende Ministerium lod sig lede. Det har fra det tidligere Ministerium modtaget som Arvegods Noget, hvorover Befolkningen med Rette maa beklage sig, og det har tilmed forsøgt denne Tendents med de andre Egenheder, som man veed, at Ministeriet besidder med Hensyn til Frihedens Gjennemførelse her i Landet. Jeg skal gjøre opmærksom paa to Udtalelser af den ærede Minister. Han sagde, at mindre characterfaste eller — jeg husler ikke Udtrykket — mindre bestemte Embedsmænd vilde, naar dette Udskift blev til Lov, let kunne afgive mindre fuldstændige og mindre rigtige Erklæringer; men det er netop af Hensyn til saadanne Embedsmænd — det glæder mig, at den ærede Justitsminister ind-

rømmer, at de findes, og jeg tager denne Ytring til Indtægt —, at man ønsker Erklæringernes Tilgængelighed for Ansøgeren. Naar denne nemlig veed, at han ikke bliver bekendt med Erklæringen, maa det nødvendig staae for ham, som om en saadan Embedsmands Erklæring ikke er fuldstændig paalidelig; thi den Embedsmand, som ligeoverfor en Ansøger af Befolkningen ikke tør være sin Mening bekendt, har tillige en saadan Character, at han, naar han veed, at Erklæringen er hemmelig, ikke affatter den fuldstændig rigtig og nøiagtig. Den ærede Justitsministers Erklæring om, at der findes saadanne Embedsmænd, viser, at Loven er aldeles nødvendig. Den ærede Minister gif imidlertid videre, idet han antydede, at der, naar en saadan Lov udkom, let kunde opstaae en privat Correspondance mellem vedkommende Ministerium og den Embedsmand, der har afgivet Erklæringen, og dette er en Udtalelse af den ærede Minister, som vel er værd at lægge Mærke til. Naar en Lov bestemmer, at en Ansøger skal have Ret til at blive bekendt med de Erklæringer, der afgives i hans Sag, siger den ærede Minister, ganske i Modsetning til denne Lov: Vi kunne correspondere hemmelig med vedkommende Embedsmand, og jeg vil, som sagt, bede det ærede Thing at lægge Mærke hertil; thi det viser, at man ikke tør stole paa, at en Lov fuldstændig vil blive gennemført, naar de Vedkommende, der skulle overholde den og sørge for dens Gjennemførelse, ikke finde Behag i den. De ville da vide at finde en Veie, ad hvilken de kunne opnaae, hvad der ikke kan opnaaes ved Lovens strænge og bogstavelige Gjennemførelse. Dette er et nyt Træk i den ærede Ministers Character, som jeg beder det høie Thing vel at lægge Mærke til. — Den ærede Minister sagde ogsaa, at han var af den Mening, at Circulairet burde bestaae indtil videre, og her har det ærede Thing et Beviis for, hvad jeg har sagt, nemlig, at det, man faaer som Raade af det ene Ministerium, kan en følgende Minister tage tilbage, naar han finder, at Raaden er for stor for Borgerne i Landet. Den ærede Minister har antydet, at naar Befolkningen skulde benytte dette Circulaire paa en saadan Maade, at det blev mindre beqvemt for ved-